ΙΔΡΥΤΗΣ
Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ

Συνδρομὴ ἐτησία Δρ. 40.—
Δι' Ἀμερικὴν Δολ. 10.—
Δημοσιεύσεις ὁ στίχ. Δρ. 3,50

ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ

ΕΦΗΜΕΡΙΣ ΤΩΝ ΝΕΩΝ ΑΝΔΡΩΝ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ ΠΕΤΡΑΚΙΣ ΔΙΚΗΓΟΡΟΣ ▣ *Ἔτος Α'. Φύλλον 49* ▣ *ΡΕΘΥΜΝΟΝ 1 Σεπτεμβρίου 1923*

Η ΕΠΑΝΑΣΤΑΣΙΣ ΔΙΑ ΤΗΝ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑΝ

Ἀπὸ ἕνα γράμμα τῆς Ἐπαναστάσεως πρὸς τὸν Στρατηγόν κ. Σαπουντζάκιν, παραλαμβάνομεν τὴν κάτωθι περικοπήν:

Ἐπανάστασις 1922
Γραφεῖον Τύπου

Στρατηγὲ,

Τὴν «Δημοκρατίαν» τῆς Ρεθύμνης παρακολουθοῦμεν καὶ ἡμεῖς μετ' ἐνδιαφέροντος πολλοῦ. Μᾶς εἶναι ἤδη πολὺ γνωστὴ ἡ ἐφημερὶς αὕτη καὶ ὁ ἀγών της . . .

Ὁ Διευθυντὴς
ΜΕΝΑΡΔΟΣ

Ο ΕΡΓΑΤΗΣ

Ὅπως ἔγραψε ἡ «Δημοκρατία» στὸ περασμένο φύλλο της, ἡ Ἐπανάστασις ἔκαμε Ἐθνικὰ ὅπως κτύπησε ἀλύπητα τὴν ἀπεργία. Γιατὶ κι' ἂν ἀκόμη ἡ ἐργατικὴ αὐτὴ ἀναστάτωσι ἦταν ἡ συνέπεια τῆς ἐργατικῆς κακομοιριᾶς καὶ τῆς μαρτυρικῆς φτώχιας στὴν ὁποίαν ὁ Ρωμηὸς κεφαλαιοῦχος ἐνοεῖ νὰ κρατῇ καθηλωμένον τὸν Ἕλληνα ἐργάτην, μόλα ταῦτα, ἡ ἀπεργία στὴν ἐξέλιξί της ἐντεχνύθη ἀπὸ τὸν Παλαιοκομματισμὸ ποῦ γιὰ μιὰ στιγμὴ ἤλπισε πὼς μπορεῖ νὰ ἐπικρατήσῃ, σαρώνοντας τὴ Σώτειρα Ἐπανάστασι μὲ τὸν βέλαιο ἄνεμο τῆς ἐργατικῆς ἐξεγέρσεως. Τώρα ὅμως ποῦ ὁ κίνδυνος αὐτὸς πέρασε καὶ ἡ ἐπανάστασις ἐπεβλήθη στὸ σοβαρὸ αὐτὸ ζήτημα, ἡ θέσι τοῦ Ἕλληνα ἐργάτη πρέπει νὰ τὴν ἀπασχολήσῃ πολύ. Γιατὶ ὅσο κι' ἂν οἱ Κεφαλαιοκράτες ἢ οἱ κούφιοι Ἀριστοκράτες - γιατὶ κι' αὐτοὶ εἶναι ἐχθροὶ τοῦ ἐργάτη - ἐπιμένουν πῶς τάχα τὸ Κεφάλαιο στὴν Ἑλλάδα ἔχει κάμει πολλὲς παραχωρήσεις στὴν Ἐργασία καὶ πολλοὶ ἀπ' αὐτοὺς αἰτιῶνται καὶ τὸν Βενιζέλο γιὰ τὶς ἐλευθεριότητες ποῦ ἔδωκε στὸν ἐργάτη, μὲ τὰ ἐργατικὰ νομοθετήματα τοὺς, εὐθὺς ἀπὸ τοὺς πρώτους χρόνους τῆς Κυβερνήσεώς του, ἡ ἀλήθεια εἶναι μιὰ. Μεγάλη καὶ τρισαληθινὴ ὅτι δηλαδὴ ὁ ἐργάτης στὴν Ἑλλάδα εἶναι εἴλωτας. Παραμελημένος ἀπὸ τὴν Κοινωνίαν, παραμελημένος ἀπὸ τὴν Πολιτεία, ἀδικημένος ἀπὸ τὸν Καπιταλισμό. Ἀληθινὸς Ραγιᾶς. Αὐτὸς ὁ ἐργάτης στὴν Ἑλλάδα. Οὔτε μέτρο στὴ δουλειά του, οὔτε δίκαια ἀμοιβὴ τοῦ κόπου του, οὔτε θέσι ἀνθρωπινὴ ποῦ τοῦ ἀνήκει στὴν Κοινωνία. Ἀπ' αὐτὰ τέποτε. Ἀλλοῦ ὁ ἐργάτης ἔγεινε ὁ πρωτοπόρος τῆς κοινωνικῆς παρατάξεως. Ἐδῶ ἀποτελεῖ τὴν οὐρά. Καὶ τοῦ ἀξίζει ἡ θέσι ποῦ ἔχει ἀποκτήσει μὲ τὸ μπράτσο του ὁ ἐργάτης στὴν Εὐρώπη. Τοῦ ἀξίζει γιατὶ αὐτὸς περισσότερο ἀπὸ τὸν ἀστικὸ πληθυσμό, περισσότερο ἀπὸ τὸν ἐπιχειρηματία περισσότερο ἂν θέλετε, μοχθεῖ ἀπὸ τὸν Κυβερνήτη. γιὰ τὴν προκοπὴ ὅλων μας. Τοῦ συνόλου. Αὐτὸς ζυμώνει τὸ ψωμὶ του μὲ ἱδρῶτα, ὅπως τό θέλει ἡ ἀνάγκη κι' ὅπως δὲν κάνει οὔτε ὁ δικηγόρος, οὔτε ὁ διανθούμενος οὔτε ὁ παραλῆς. Ἡ προηγμένη Κοινωνία κρίνεται ἴσα ἴσα ἀπὸ τὴν κοινωνικὴ θέσι τοῦ ἐργάτη καὶ νὰ σᾶς πῶ τὴν ἁμαρτία μου. Ἂν δὲν ξεσποῦσε σὲ κρίσιμη στιγμὴ ἡ τελευταία μεγάλη ἐργατικὴ ἀπεργία, θὰ τὴν ἤθελα νὰ θριαμβεύσῃ. Ἦταν αὐτὸς ὁ μοναδικὸς τρόπος γιὰ νὰ κερδίσῃ μιὰ γιὰ πάντα ὁ Ἕλληνας ἐργάτης ὅ,τι ὁ Εὐρωπαῖος συνάδελφός του ἀπὸ χρόνια ἔχει χτήμα του. Μισθὸ ἱκανοποιητικό, ἐργασία ὡρισμένη, ὄχι μακρύτερη ἀπὸ 8 ὥρες καὶ θέσι Κοινωνική. Πρῶτα-πρῶτα αὐτή.

Ν. Ἀνδρουλιδάκις

ΟΜΙΛΕΙ Ο ΣΤΡΑΤΗΓΟΣ κ. Κ. ΣΑΠΟΥΝΤΖΑΚΙΣ

Κατὰ τὸν π. Ὀκτώβριον (1922) ὁ συμπολίτης Στρατηγός κ. Κ. Σαπουντζάκις ἀπηύθυνε προς τὸν λαὸν τῆς Ρεθύμνης τὴν κάτωθι ἐπιστολὴν Ταύτης ἀποσπάσματα ἐδημοσιεύσαμεν εἰς προηγούμενα φύλλα τῆς «Δημοκρατίας». Σήμερον τὴν δημοσιεύομεν ὁλόκληρον καὶ εὐχόμεθα νὰ διαβαστῇ πλατύτατα καὶ ἐνοηθῇ. Τὸ πρᾶγμα ἴσως δὲν θὰ εἶναι ἐπίκαιρον. Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολή.

Φίλτατοι Συμπατριῶται,

Ἐν τῇ προσεχεῖ ἐκλογῇ πληρεξουσίων τοῦ Νομοῦ Ρεθύμνου διὰ τὴν Ἐθνοσυνέλευσιν ἐκφράζω πρὸς Ὑμᾶς τὴν γνώμην μου περὶ τῶν ὑποχρεώσεων τὰς ὁποίας οἱ ἐκλεχθησόμενοι πληρεξούσιοι πρέπει ν' ἀναλάβωσιν ἀπέναντι τοῦ λαοῦ τοῦ Νομοῦ Ρεθύμνου πρὸς τὸ συμφέρον αὐτοῦ καὶ τῆς Χώρας.

Εἰς τὴν ἐκλογὴν ἐκείνων οἵτινες μεταξὺ τῶν ὑποψηφίων θὰ δυνηθῶ, σιν, ἕνεκα τῆς ἱκανότητός των καὶ τοῦ χαρακτῆρος των, νὰ ἐργασθῶσιν διὰ τὸ συμφέρον τοῦ Νομοῦ ἀποτελεσματικῶς, μεγάλως θὰ συντελέσωσιν ἐκ τῶν συμπολιτῶν ἐκεῖνοι οἵτινες δύνανται νὰ ὁδηγήσωσιν τοὺς ἔχοντας ἀνίκην διαφωτίσεως διὰ τὴν πρέπουσαν χρῆσιν τῆς ψήφου των.

Οἱ μέλλοντες ἀντιπρόσωποι τοῦ Νομοῦ ὀφείλουν νὰ ἐξασφαλίσωσιν ἐν τῷ Νομῷ διοίκησιν ἐν γένει καὶ δικαιοσύνην ἀμερόληπτον, ἄνευ τῶν ὁποίων οὔτε τάξις οὔτε δημοσία ἀσφάλεια, οὔτε σεβασμὸς τῆς ἰδιοκτησίας, οὔτε πραγματικὴ ἐλευθερία, οὔτε βελτίωσις τῶν οἰκονομικῶν τοῦ Κράτους καὶ τῆς Χώρας δύνανται νὰ ὑπάρξωσι.

Ὀφείλουν προσέτι οἱ μέλλοντες ἀντιπρόσωποι νὰ θεωρήσωσιν ὡς πρωτιστον καὶ κυριώτατον μέλημά των τὴν ἐξυπηρέτησιν τῶν γενικῶν συμφερόντων τῶν συμπολιτῶν των ἤτοι νὰ μεριμνήσωσι διὰ τὴν ἐν τῷ Νομῷ ὁδοποιΐαν, τὰ λιμενικὰ ἔργα, τὴν δημοσίαν ὑγείαν, τὴν βελτίωσιν τῆς δημοτικῆς καὶ μέσης ἐκπαιδεύσεως, τὴν ἀνάπτυξιν τῆς γεωργικῆς καὶ βιομηχανικῆς παραγωγῆς καὶ τοῦ ἐξαγωγικοῦ ἐμπορίου καὶ τὴν ἐλάφρυνσιν τῆς στρατιωτικῆς θητείας ἐν μέτρῳ ἐγγυωμένῳ τὴν ἀσφάλειαν τῆς χώρας.

Ὀφείλουν προσέτι οἱ ἀντιπρόσωποι τοῦ λαοῦ νὰ τὸν τηρῶσι πάντοτε ἐνήμερον εἰς τὰς ὑποθέσεις του, *νὰ τοῦ λέγουν πάντοτε τὴν ἀλήθειαν* καὶ νὰ φροντίζουν διὰ τὴν ἐκπλήρωσιν τῶν δικαίων ἀτομικῶν ἀξιώσεων τῶν συμπολιτῶν των.

Ἓν γένει ἔμβλημα τοῦ ἀντιπροσώπου πρέπει νὰ εἶναι «Τὰ πάντα ὑπὲρ τοῦ Λαοῦ καὶ διὰ τοῦ Λαοῦ».

Δὲν ἐκτείνομαι εἰς διατύπωσιν λεπτομερῶν ἐκλογικοῦ προγράμματος τὸ ὁποῖον πλὴν διαφόρων ἄλλων τὰ ὁποῖα δυνατὸν νὰ ἀπασχολήσωσι τὰ πνεύματα καὶ νὰ συζητηθῶσιν ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει, πρέπει νὰ περιλαμβάνῃ *καὶ πλήρη διοικητικὴν ἀποκέντρωσιν* διὰ τὴν ἐκτέλεσιν τῶν ἀναγομένων εἰς τοπικὰ τοῦ Νομοῦ συμφέροντα, ἅφοῦ ὁ Νομὸς ἔχει ἰδίαν ὕπαρξιν καὶ συμφέροντα διακεκριμένα ἀπὸ τὰ συμφέροντα τοῦ Κράτους. Οἱ ἐλεύθεροι θεσμοὶ ἀπαιτοῦν τὴν διοικητικὴν ἀποκέντρωσιν. Εἰς τὸν νομὸν πρέπει νὰ ὑπάρχῃ συμβούλιον, ἐκλεγόμενον κατ' ἐπαρχίας ὑπὸ τοῦ λαοῦ, ὅπως εἰς τὸν Δῆμον, συμβούλιον τὸ ὁποῖον ν' ἀποφασίζῃ καὶ νὰ ἐλέγχῃ ὁ δὲ Νομάρχης νὰ ἐκτελῇ.

Ὁ λαὸς τοῦ Νομοῦ Ρεθύμνου ὑπερήφανος καὶ ἀνώτερος προσωπικῶν παροχῶν: *φιλόπατρις καὶ λάτρης τῶν ἀληθῶς δημοκρατικῶν ἀρχῶν, τῆς ἰσότητος, τῆς ἀδελφότητος καὶ τῆς ἐλευθερίας μετὰ τῆς νομίμου τάξεως καὶ δημοσίας ἀσφαλείας* πέπεισμαι ὅτι μεταξὺ τῶν παρουσιασθησομένων ὑποψηφίων θὰ ἐκλέξῃ ἐκείνους οὓς κρίνει ἱκανωτέρους ὅπως ἐν τῇ Ἐθνοσυνελεύσει ἐργασθῶσιν ἀνιδιοτελῶς καὶ ἀποτελεσματικῶς πρὸς ἐκπλήρωσιν τῶν πόθων του.

Μετὰ φιλικῶν προσρήσεων

Στρατηγὸς *Κ. Β. Σαπουντζάκις*

ΛΑΚΩΝΙΚΑ

Διὰ τοὺς ἐφέδρους ἡ Πολιτεία πρέπει νὰ φανῇ στοργική. Ἰδίως εἰς τὰς κενουμένας θέσεις νὰ ὁρίσῃ μεταξὺ τῶν προσόντων τῶν διοριζομένων καὶ τὴν ἐν τῷ στρατῷ ὑπηρεσίαν. Εἶναι ἡ δικαιοτέρα ἀμοιβὴ διὰ τοὺς ἐργάτας τοῦ Μεγαλείου τῆς Πατρίδος τὴν ὁποίαν Αὕτη τῶν ὀφείλει ἀκεραίαν.

***

Τὰ ἐφεδρικὰ ἐπιδόματα καθυστεροῦν ἀκόμη. Ἀδικαιολογήτως. Τὸ Δημόσιον Ταμεῖον ἐτονώθη, ἐν ᾧ ἐξ ἀντιθέτου αἱ ἐφεδρικαὶ οἰκογένειαι κατήντησαν καθὼς αἱ ἰσχναὶ ἀγελάδες τοῦ Φαραὼ. Καὶ ἡ Πατρὶς, πρὸ παντὸς ἄλλου ἔχει ὑποχρέωσιν νὰ ἐνθυμηθῇ τὰ σπήτια ἐκείνων ποῦ ἀπησχόλησεν εἰς τὸ Μέτωπον τώρα καὶ 10 χρόνια.

***

Διὰ τὰς διδασκαλίσας ὅσαι προέρχονται ἐκ τῆς πόλεως δὲν ὑπηρέτησαν δ' ἐπὶ στιγμὴν εἰς τὴν πόλιν, ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας ὀφείλει νὰ λάβῃ ἄμεσον μέριμναν. Τοποθετήσῃ δὲ εἰς τὰ χωριὰ ἐκείνας αἵτινες, ἀφ' ἧς διωρίσθησαν, ὑπηρετοῦν εἰς Ρέθυμνον. Ἔργον δικαιοσύνης τοῦτο τὸ ὁποῖον δὲν πρέπει νὰ παροραθῇ.

***

Δὲν γνωρίζομεν εἰς ποίας βιαιότητας δύναται νὰ ἀνελιχθῇ ὁ ἀγών μας κατὰ τῶν Παλαιῶν. Ἀλλὰ κατὰ παντὸς εἴμεθα ἕτοιμοι. Ἄλλως ὁ ἀγών μας εἶναι εὐχερὴς δεδομένης τῆς λαϊκῆς Γνώμης ἥτις σύσσωμος σήμερον ἀποδοκιμάζει τοὺς παλαιοὺς καὶ τὰς μεθόδους αὐτῶν

***

Πολλοὶ μαθηταὶ τοῦ Γυμνασίου μας ἀπερρίφθησαν κατὰ τὰς τελευταίας ἐξετάσεις. Ἴσως τοῦτο ὀφείλεται κατά τι καὶ εἰς τὴν ἐκ τοῦ προσφυγικοῦ κατακλυσμοῦ λειτουργιακὴν ἀκαταστασίαν τῶν σχολείων, Καὶ γι' αὐτὸ ἀκριβῶς ὁ κ. Ὑπουργὸς τῆς Παιδείας πρέπει ν' ἀποφασίσῃ μίαν ὑποχώρησιν: Νὰ ἐπιτρέψῃ τὴν ἐπανεξέτασιν.

Τὸ ἐλπίζομεν καὶ τὸ περιμένομεν.

***

Ἡ ὁδὸς ἀπὸ Καμαράκι εἰς Ἀρβανιτιὰν κατήντησε «βουνὸ σκόνις» Ἡ διάβασίς της ἀποτελεῖ ἐγχείρημα. Ὁ κ. Δήμαρχος τὴν διῆλθε;

Η ΥΓΕΙΑ ΤΟΥ κ. ΚΡΟΚΙΔΑ

Μ' ἐξαιρετικὴ χαρὰ γνωρίζει ἡ «Δημοκρατία» στοὺς φίλους της ὅτι ὁ ἀξέχαστος Γ. Διοικητὴς μας κ. Σωτήριος Κροκιδᾶς πρώην Πρωθυπουργὸς γύρισε ἀπὸ τὴν Εὐρώπη ὅπου εἶχε μεταβῇ πρὸς νοσηλείαν, μὲ φανερὴ βελτίωσι.

Στὸν Μεγάλο φίλο της ἡ Κρήτη εὔχεται γρήγορα νὰ ξαναύρῃ τελειωτικὰ τὴν ὑγεία του.

ΔΙΚΗΓΟΡΙΚΟΝ ΓΡΑΦΕΙΟΝ
Ν. ΑΝΔΡΟΥΛΙΔΑΚΙ
ΕΥΣΤ. ΠΕΤΡΑΚΙ